

ASIA

Pilaantumattoman maa-aineksen hyödyntäminen sekä toiminnan aloittamislupa, Vantaa

HAKIJA

YIT Rakennus Oy
Veli-Pekka Vanhanen
Panuntie 11
00620 Helsinki

Y-tunnus: 1565583-5

TOIMINNAN SIJAINTI

Peltoviljelyn kasvuolosuhteiden parantaminen
Tila Östergård, kiinteistötunnus: 92-406-1-45
Kiinteistön omistaja: **AA**
Vestrantie 36, Vantaa

Toimialatunnus: 01110 (TOL 2008)

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 16.2.2015.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § ja liitteen 1 taulukon 2 kohta 13 f)

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §

TOIMIVALTAINEN LUPAVIRANOMAINEN

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n
2 momentin kohta 13 f)

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA MUUT PÄÄTÖKSET JA SOPIMUKSET

Toiminnalle ei ole aikaisempia ympäristölupia.

Hankkeelle on haettu maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaista suunnittelutarveratkaisua. Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta on antanut hakemuksesta päätöksen 24.9.2014, jossa hakemus hylättiin. Päätöksestä valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen, joka 16.10.2015 antamassaan päätöksessä 15/0835/5 kumosi ja poisti kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen ja hylkäsi suunnittelutarveratkaisuhakemuksen tarpeettomana. Päätös on lainvoimainen.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut 10.6.2015 päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) soveltamisesta hankkeeseen. Hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Maakuntakaava

Hankealueella on voimassa Uudenmaan maakuntakaava (vahvistettu ympäristöministeriössä 8.11.2006 ja saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 15.8.2007, taltionumero 1995) ja Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava (vahvistettu ympäristöministeriössä 30.10.2014 ja saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 29.4.2016, taltionumero 1770).

Uudenmaan maakuntakaavassa hankealueen poikki kulkee liikenneväylän katkoviivamerkintä seutuliikenteen radalle. Merkinnällä osoitetaan vaihtoehtoisia liikenneväylien linjauksia silloin, kun maakuntakaavassa on useampi käyttökelpoinen linjausvaihtoehto. Ohjeellista linjausta tarkoittavalla merkinnällä osoitetaan liikenneväylä silloin, kun väylän tarkka sijainti on ratkaisematta. Alueen poikki kulkee myös merkintä maakaasun runkoputken ohjeellisesta linjauksesta. Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa hankealue on osoitettu raideliikenteeseen tukeutuvan asemaseudun kehittämisalueeksi. Merkinnällä osoitetaan pitkällä aikavälillä, pääasiassa maakuntakaavan suunnittelukauden jälkeen toteutettavat uusiin raideliikenneasemiin tukeutuvat alueet. Merkintään liittyvä suunnittelumääräys velvoittaa, että ennen alueen yksityiskohtaista suunnittelua alueen maankäyttö on ratkaistava maakuntakaavoituksessa. Alueelle ei tule suunnitella sellaista alueiden käyttöä, joka estää tai merkittävästi haittaa alueen tulevaa käyttöä raideliikenteeseen tukeutuvan asemaseudun kehitysalueena.

Yleiskaava

Alueella on voimassa Vantaan kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava 2007, joka on tullut voimaan kuulutuksin 25.2.2009, 3.6.2009 ja 13.1.2010. Alueella on kaavamerkintä MT, jonka mukaan alue varataan maatalouskäyttöön. Pellon alueella on raideliikenteen aluevarausmerkintä (LR).

SIJAINTI JA LÄHIMMÄT HÄIRIINTYVÄT KOHTEET

Hankealue sijaitsee Keimolassa Vestrantien varrella. Hankealue sijaitsee haja-asutusalueella ja rajoittuu ympäröiviin metsä- ja peltoalueisiin. Eteläpuolella on peltomaita. Lounais- ja pohjoispuolella, ympäröivän mäen päällä on talousmet-sää. Vestrantien alkuosassa, tien varrella on omakotitaloja ja varastoalueita.

Hakemuksen mukaan lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat vain muutaman metrin etäisyydellä hankkeesta. Alle 100 metrin etäisyydelle hankealueesta si-joittuu 6 asuinrakennusta. Alle 200 metrin etäisyydelle hankkeesta sijoittuu 8 asuinrakennusta.

Hakemuksessa esitetyn arvion mukaan hankkeen vaikutusalueella Vestrantien varrella asuu noin 85 % Keimolan kaupunginosan 162 asukkaasta, noin 138 asukasta.

Hankealueen etäisyys toimivaan kouluun on noin 3–4 km ja etäisyys päiväkotiin on noin 2,5 km.

YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Maaperäolosuhteet

Hankealue sijaitsee matalassa laaksossa korkeiden kallioiden ympäröimänä. Lähialueen korkeuserot ovat yli 10 metriä. Maanpinnan taso toiminta-alueen pohjoispäässä on +37 mpy, keskellä +44–+47 mpy ja eteläpäässä +37 mpy. Kohde on alueelle tyypillinen pehmeikköalue, jossa keskiosassa (harjun kohdalla) on todennäköisesti kallio- ja lohkaremuodostuma, jossa on pääosin hie-norakeisia maalajeja, mm. savea ja silttiä. Niiden kerrospaksuus kasvaa kal-liomailta alemmalle peltoaukealle mentäessä. Paksuimmat kerrokset ovat savi-
kon keskiosassa. Kuivakuoren lujuusominaisuudet ja paksuus vaihtelevat saven paksuuden ja pohjaolosuhteiden mukaan.

Hakemuksessa viitataan Geologian tutkimuskeskuksen laatimaan ”Pääkaupun-kiseudun maaperän taustapitoisuudet” -tutkimusraporttiin sekä Geologian tutki-muskeskuksen ylläpitämään valtakunnalliseen taustapitoisuusrekisteriin (TA-PIR), joiden perusteella eräiden haitallisten aineiden taustapitoisuudet pääkau-punkiseudulla ylittävät maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvi-oinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007) liitteessä määritellyt kynnysarvot. Hakemuksessa referoitujen tutkimusten mukaan muun muassa ar-seenin, koboltin, kromin, nikkelin ja vanadiinin pitoisuudet pääkaupunkiseudun maaperässä ylittävät asetuksessa 214/2007 asetetut kynnysarvot.

Pohjavesi

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on veden-hankintaa varten tärkeä pohjavesialue Vestra (0109209 A), joka sijaitsee noin 1,3 km:n etäisyydellä hankkeesta länteen.

Mäkien alarinteilla olevat tiiviit moreenikerrokset eivät ole riittävän paksuja pohjaveden muodostumisen kannalta. Mäkialueilla kasvuvyöhykkeeseen muodostuu orsivettä. Varsinainen pohjavesi suotautuu maaperän hiekkamuodostuman kautta pellon pohjoispuolella. Tämä hiekkamuodostuma on pohjaveden virtauksen kannalta epäyhtenäinen. Pohjamineen veden läpäisevyys on huono. Tiiviit pohjaminekerrokset ja vettä läpäisemätön savi estävät pohjaveden virtaamista riittävällä laajuudella pelto-ojaan ja itään Vantaanjokea kohti. Hiekka-alueella muodostunut ja varastoitunut pohjavesi kosteuttaa jatkuvasti pellon savikerroksia kapillaari-ilmiön avulla. Vanhojen karttojen mukaan pelto on perustettu suoniitylle. Suon muodostuminen johtuu lähialueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteista.

Pintavesi

Hankealueella muodostuvat pintavedet imeytyvät nykytilanteessa osittain maaperään tai vedet valuvat pinnan kallistuksien suuntien mukaan avo-ojaan. Pellon keskiosassa on kallio-/lohkareharju, mikä muodostaa kaksi loivaa rinnettä ja tasankoaluetta.

Hankealue kuuluu Kymijoen-Suomenlahden (VHA2) vesienhoitoalueelle, Vantaanjoen vesistöalueeseen, Vantaan alaosan valuma-alueelle. Hankkeen kautta kulkee pelto-oja (Jelmusanoja). Jelmusanoja laskee Vantaanjokeen noin 3 km päässä hankealueesta.

Hankealue ei sijaitse tulva-alueella.

Luonnonolot ja suojelualueet

Pellon keskeltä on löydetty eläinten polku, jossa on todettu ketun, jäniksen ja peuran jalanjäljet. Kyseessä ei ole metsäpeuran levähdyspaikka. Peltomaalla jatkuva toiminta ja myös moottoriteiden läheisyys on ajanut arkoja eliöitä syvemmälle metsään. Vantaanjoessa on todettu vuollejokisimpukan (*Unio crassus*) kanta ja saukko (*Lutra lutra*). Vuollejokisimpukka ja saukko kuuluvat EU:n luontodirektiivin tiukasti suojelemaan lajistoon, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Lähin luonnonsuojelualue Natura 2000 -alue, Vestran suot, lehdot ja vanhat metsät (FI0100064), sijaitsee noin 500 metrin päässä hankealueesta länteen. Toinen Natura 2000 -alue, Vantaanjoki (FI0100104), sijaitsee hankealueesta noin 1,3 kilometriä itään.

Ilmanlaatu

Tuulen päävirtaussuunnat ovat lounaasta koilliseen ja kesän aikana etelästä pohjoiseen. Hakemuksen mukaan ilman laatu on pääsääntöisesti hyvä.

Liikenne

Hankealueelle kuljetaan Vestrantien kautta. Vestrantie on yksityinen tie. Tien päällysteenä on asfaltti.

Melu ja tärinä

Alueelle kohdistuu liikennemelua Hämeenlinnanväylästä ja lentomelua Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnasta.

HAKEMUS

YIT Rakennus Oy:n hakemus koskee pilaantumattoman maa-aineksen hyödyntämistä peltoviljelyn kasvuolosuhteiden parantamiseksi Vantaan Keimolassa tilalla Östergård ja lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta. Lisäksi hakemus koskee YIT Rakennus Oy:n rakennustyömailta peräisin olevan hyödynnettäväksi suunnitellun pilaantumattoman maa-aineksen luokittelemista sivutuotteeksi.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

Kohteena on Östergårdin tilaan kuuluva viljelyssä oleva pelto. Maataloustoiminnan kannattavuuden parantamiseksi pellolle on tehtävä kasvuolosuhteita parantavia toimenpiteitä. Hakemuksen mukaan tuottavuutta parantava ratkaisu on ympäristöolosuhteet huomioiden toteutettu pellon pinnan nostaminen 0–3 metrimillä, maaston muoto huomioon ottaen.

Hankkeen kohteena on pinta-alaltaan noin 15 ha suuruinen maataloustoiminnassa oleva pelto, jossa hyödyntämisalueen pinta-ala on noin 12 ha. Peltoa korotetaan pilaantumattomilla savi-, siltti- ja hiekkamoreenimailla. Aluetta täytetään vain hyödynnettäväksi sopivilla maa-aineksilla, jotka tuodaan suoraan YIT Rakennus Oy:n rakennustyömailta. Peltoviljelyn kasvuolosuhteiden parantamiseen tarvittava täyttömassojen määrä on yhteensä noin 215 000 m³ (noin 320 000 tn). Vuotuinen hyödyntämismäärä on 64 000 tonnia.

Hankkeen tarkoituksena on parantaa pellon kasvuolosuhteita nostamalla pellon pinnan korkoa puhtaaksi luokitelluilla kaivumailla. Kasvuolosuhteiden lisäksi parannetaan maisemakuvaa korjaamalla visuaalisia vaurioita pellon pohjoispuolella. Samalla kasvatetaan hieman pellon pinta-alaa. Tavoitteena on varmistaa sulamisvesien imeytyminen keväällä ja sadevesien imeytyminen kasvukauden aikana. Pintojen oikaisun lisäksi tavoitellaan niin suurta pinnan korotusta, että vanha salaojajärjestelmä säilyy ehjänä ja uusi salaojaverkosto saadaan rakennettua vanhan yläpuolelle.

Eroosio on siirtänyt peltoalueen korkeimmasta kohdasta hienojakoista pinta-maata alaviin kohtiin. Ongelmana on, että kyntöaura osuu kallioon useassa eri kohdassa. Tästä syystä myös korkeinta kohtaa on korotettava. Koska tavoitellaan tasaista ja tarpeeksi loivaa pinnan kallistusta, tämä lisää tarvittavien massojen määrää.

Suunnitelman mukaan tavanomainen viljakasvien viljely tilalla jatkuu.

Hyödynnettävä maa-aines

Maa-aineksen laatu

Kaivettujen maa-ainesten kelpoisuus hyödynnettäväksi selvitetään UUMA-materiaalien ympäristökelpoisuuden arviointimenettelyä soveltaen ja valtioneuvoston asetuksen 202/2006 liitteen 2 mukaisesti.

Haitta-aineiden pitoisuudet

Hakemuksessa on esitetty hyödynnettäviksi suunniteltujen maa-ainesten sisältävien haitta-aineiden pitoisuuksia ja verrattu niitä pääkaupunkiseudulla tutkittuihin luonnonmaiden haitta-aineiden taustapitoisuuksiin sekä maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisiin haitallisten aineiden kynnys- ja ohjearvoihin.

Hakemuksessa esitetään, että hyödynnettäväksi suunnitellulle maa-ainekselle hyväksytään seuraavat metallien ja puolimetallien enimmäispitoisuudet: antimoni 2 mg/kg, arseeni 15 mg/kg, elohopea 0,5 mg/kg, kadmium 1 mg/kg, koboltti 38,5 mg/kg, kromi 120 mg/kg, kupari 100 mg/kg, lyijy 60 mg/kg, nikkeli 54 mg/kg, sinkki 200 mg/kg ja vanadiini 120 mg/kg.

Arseenin, koboltin, kromin, nikkelin ja vanadiinin pitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset kynnysarvot. Pitoisuudet alittavat valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvot.

Haitta-aineiden kulkeutumisen arviointi

Hakemuksessa on arvioitu hyödynnettäväksi suunniteltujen maa-ainesten sisältämien haitta-aineiden kulkeutumista ympäristöön ja verrattu hyödynnettäväksi suunniteltujen maa-ainesten sisältämien haitallisten aineiden pitoisuuksia ekologisin perustein määritettyihin kyseisten aineiden viitearvoihin (SHP_{eko}) sekä pohjaveden pilaantumisriskin perusteella määritettyihin kyseisten aineiden viitearvoihin (SVP_{pv}). Valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset ohjearvot on asetettu muun muassa edellä mainittuihin viitearvoihin perustuen.

Hakemuksessa esitetyn arvion mukaan hyödynnettäväksi suunniteltujen maa-ainesten haitallisten aineiden pitoisuudet ylittävät alueen taustapitoisuudet (arseenin, koboltin, kromin ja nikkelin osalta), mutta ovat maaperän ekologisten viitearvojen (SHP_{eko}) alapuolella. Hakemuksen mukaan hyödynnettäväksi suunniteltu maa-aines ei aiheuta riskiä pohjaeläimille ja eliöille, eivätkä haitta-aineet rikastu ravinneketjussa. Hakemuksen mukaan peltoalueen haitallisten aineiden taustapitoisuus säilyy nykyisellään. Hanke ei aiheuta kiintoaineen ja siihen sitoutuneiden haitta-aineiden pääsyä avo-ojaan.

Hakemuksen mukaan hyödynnettäväksi suunnitellun maa-aineen pitoisuudet ylittävät talousvetenä käytettävän pohjaveden pilaantumisriskin perusteella määritetyt maaperän viitearvot (SVP_{pv}). Pelto ei sijaitse pohjavesialueella. Pora-kaivon vesi tulee kallioperästä ja porakaivon veden laadun ja maaperän taustapitoisuuden välillä ei ole yhteyttä. Hyödynnettäväksi suunniteltu maa-aines voi vaikuttaa huokoisveden laatuun koboltin osalta rakentamisen aikana. Vaikutus

on kuitenkin väliaikainen. Pysyvässä olosuhteessa savimineraaliin sitoutuneen koboltin liukoisuus on vähäinen. Vaikutusta varsinaiseen pohjaveteen mm. täytön yhteydessä todennäköisesti ei ole, koska maa-aines sijoitetaan olemassa olevan savikerroksen päälle.

Toiminta-ajat

Tällä hakemuksella haetaan lupaa vähintään 5 vuodeksi. Maa-aineksen kuljetus ja muu toiminta alueella tapahtuu epäsäännöllisesti klo 7.30–17.00 arkipäivisin.

Täyttö-, välivarastointi- ja pinnantasaussuunnitelma

Toiminta suoritetaan maanrakennuskoneilla: pyöräkuormaajalla, kaivinkoneella ja salaojakoneella.

Rakentaminen aloitetaan keräämällä pellon pintarakennekerros talteen. Sen jälkeen tehdään vaiheittain pintojen oikaisu ja täyttö paikalle ajetuilla puhtailla maa-aineksilla. Täyttö aloitetaan pellon matalimmalta osalta porrastettuna. Lopuksi pintarakennekerros levitetään takaisin. Valmis alue kalkitaan, muokataan, kylvetään ja ilmoitetaan viherkesannoksi. Alue jätetään painumaan määrääjäksi. Painumisajan jälkeen pelto salaojitetaan ja palautetaan tavanomaiseen viljelykiertoon. Yksi täyttövaihe kestää puoli vuotta tai vuoden.

Peltoalue on jaettu viideksi osa-alueeksi. Maataloustoiminta jatkuu koko hankkeen aikana. Silloin kun yksi osa-alue on täyttövaiheessa, neljä muuta osaa ovat viljelyssä.

Pintamaita varastoidaan viidellä alueella pellon koillis-, lounais- ja luoteisosissa. Pintamaiden varastointiaika on 1–2 vuotta, kasojen korkeus 1–3 metriä ja luiskien kaltevuudet 1:2. Kasojen päälle kylvetään nurmi.

Rakennettava peltoalue on savialuetta. Korotettavan alueen pinta muotoillaan käyttötarkoitusta vastaavasti hyvin loivapiirteiseksi, kaltevuus enintään 1:10. Alustavien vakavuustarkastelujen lähtökohtana on käytetty savikerroksen kitkakulmaa 12°, joka on alueen savilla käytännössä havaittu minimi. Kitkakulman arvolla 12° luiskan 1:10 pitkäaikainen varmuus murtumista vastaan on 2,1, joka on yli vaaditun arvon 1,8.

Täyttö sovitetaan ympäröivään maastoon. Täyttörajan etäisyys on 1–3 metriä pellon reunalta, jos täyttöalueen vieressä on avo-oja. Maa-aineksen pilaantumattomuutta valvotaan haitta-ainetutkimuksilla.

Ennen rakennustöiden aloittamista korotettavalla peltoalueella tehdään pohjatutkimuksia, jotka sisältävät painokairauksia, siipikairauksia sekä maanäytteiden ottamista. Tulosten perusteella tehdään yksityiskohtaiset geotekniset laskelmat ja suunnitelmat.

Pintavesien hallinta

Tuleva pellon pinnan keskimääräinen kaltevuus on pienempi kuin 10 prosenttia. Kukkulumuoto antaa mahdollisuuden järjestää pinnan valunta kahteen eri suuntaan niin, että luiskat eivät ole liian pitkiä ja vettä pääsee kuitenkin avo-ojaan. Hakemuksen mukaan pellon täyttökerrokseen on tarkoitus rakentaa uusi salaojaverkosto vanhan salaojaverkoston yläpuolelle.

Kaatoja muuttamalla tavoitteena on loiventaa ja tasata kaatoja sekä ohjata pintavesi reuna-oihin, joista vedet ohjataan saostuskaivoihin. Näissä kipsisakkakavoissa ravinteet saadaan talteen jälleenkäyttöä varten. Puhdistunut ja kirkastunut vesi johdetaan putkissa poisto-oihin.

Hakemuksen liitteenä olevien ”pintavesien hallintasuunnitelma”-piirustuksen mukaan peltoalueen pohjoispäätyyn ja luoteissivulle rakennetaan uudet avo-ojat pintavesien johtamista varten. Jelmusantien länsipuolella oleva uoma putkitetaan pellon ali noin 100 metrin matkalta. Uoma putkitetaan putkella, jonka halkaisija on 1 000–1 200 mm. Putken toimivuus varmistetaan suunnittelemalla sille riittävä kaltevuus ja esikorotus.

Liikenne

Kohde sijaitsee noin 1 km etäisyydellä Hämeenlinnan väylältä Vestrantietä länteen. Hanke aiheuttaa väliaikaisesti raskaan ajoneuvoliikennemäärän kasvua. Maamassat tuodaan puoliperävaunukuorma-autoilla, joiden kantavuus on 32 t. Liikenne on epäsäännöllistä. Liikennemäärä on liikennehuippujen aikana noin 3 autoa tunnissa ja enintään 24 ajoneuvoa päivässä. Liikennehuippuja on laskelman mukaan yhdestä kolmeen kertaa viikossa. Silloin Vestrantien liikenne kasvaa noin viisi prosenttia ja raskas liikenne tulee kolminkertaistumaan. Kuorma-autojen saapumisaikataulu ajoittuu maa-ainesten saatavuuden mukaan. Raskaan liikenteen lisäys voi heikentää liikenneturvallisuutta.

Pääasialliset liikennereitit ja kuorma-autojen kääntöpaikka sijoitetaan hankealueelle siten, ettei kuorma-autojen liikenne aiheuta haittaa Vestrantien liikenteelle.

Työmaaliikenne järjestetään arkipäivinä kello 7.30–17.00. Hakijan mukaan hankkeen toteutuksen aikana nopeusrajoitusta alennetaan 30 km/h Vestrantien alussa. Nopeusrajoitus alentaa kuorma-autosta aiheutuvaa liikennemelua. Kuorma-autojen kääntyminen tapahtuu tontilla, eikä aiheuta vaikeuksia liikenteelle.

Polttonesteiden varastointi

Alueella ei varastoida polttoainetta.

Energian käyttö ja arvio käytön tehokkuudesta

Toiminnassa käytetään energiaa ainoastaan työkoneiden polttoaineena.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

Maa-ainesten hyödyntämistoiminnalle ei ole määritelty parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT). Toiminta voidaan kuitenkin katsoa täyttävän BAT:lle asetettavat yleiset vaatimukset. Maa-ainesten hyödyksi käyttö toteuttaa valtakunnallisten ja alueellisten jätehuoltosuunnitelmien periaatteita, joiden ensisijaisena tavoitteena on materiaalin hyötykäyttö.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Päästöt vesiin

Hakemuksen mukaan hanke ei aiheuta päästöjä vesistöön.

Päästöt ilmaan

Liikenteen vaikutus ilmanlaatuun jää vähäiseksi. Toiminnalla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia ilmanlaatuun.

Pölyn leviämiseen vaikuttaa maaston topografia, kasvillisuus sekä alueen ilmasto ja sääolosuhteet (etenkin vallitsevat tuulen suunnat), ainesten raekoko ja kosteus. Hankkeen pölyvaikutukset eroavat nykytilanteesta ainoastaan vaikutusten keston osalta. Kaivettu maa-aines on kosteaa, eikä pölyä kuorman purkamisen aikana. Pölyämistä voi tapahtua maan muokkauksen yhteydessä, kuivana vuodenaikana. Pölyvaikutukset ovat paikallisia ja koskevat hankkeen eteläreunalla olevaa kahta asuinkiinteistöä (Jelmusantien varrella). Alueella vallitseva tuulensuunta on etelä ja lounas, eli meren suunta. Silloin pölyvaikutukset kohdistuvat hankkeen pohjoisreunalle, metsä- ja teollisuusalueelle, jotka kuuluvat hakijan tilaan. Hankkeen etelärajalla oleville kiinteistöille pölyvaikutukset voivat kohdistua harvoin pohjois- ja koillistuulten aikana, mikä on 18–20 % alueen tuulen suunnasta. Alueen pohjoispuolella olevat korkeat mäet hillitsevät voimakkaiden tuulien esiintymistä.

Pölyhaitta ei ole jatkuvaa yhdellä paikalla pellon muoto ja hankealueen vaiheistuksen vuoksi. Pölyn leviämistä kiinteistöjä kohti estetään mm. kylvämällä nurmiseos täytön edetessä ja täyttösuunnittelun avulla.

Hakemuksessa viitataan Vantalla sijaitsevan Itä-Hakkilan ilmanlaadun mittausasemalla tehtyihin liikennepäästöjen mittauksiin ja arvioidaan mittauksen perusteella hankkeesta aiheutuvia päästöjä ilmaan. Itä-Hakkilan aseman mittauksien tarkoitus oli vuonna 2008 tutkia lähiliikenteen ja katupölyn vaikutusta alueen ilmanlaatuun. Mittausalueen liikennemäärä oli noin viisinkertainen Vestrantien hankkeen aikaiseen liikennemäärään verrattuna. Mittauksen tulosten perusteella hakija arvioi, että hankkeen liikenne ei vaikuta ilmanlaatuun.

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Hakemuksen mukaan hanke ei aiheuta päästöjä maaperään. Hanke ei myöskään aiheuta pohjaveden pilaantumista, koska alueelle sijoitetaan vain pilaantumaton maa-ainesta. Hankkeen ei arvioida vaikuttavan pohjaveden hydrologiaan. Saven kantavuus varmistetaan geoteknikon laatiman täyttösuunnitelman yhteydessä tai geoteknisellä lausunnolla.

Melu ja värinä

Melua aiheutuu maamassoja kuljettavista autoista ja aluetta hoitavista työkoneista. Toiminta lisää jonkin verran melua moottoritien tuottamaan meluun verrattuna. Käytettävät työkoneet ovat normaaleja maanrakennuskoneita (pyöräkuormaaja, kaivinkone ja salaojakone). Koska kyseessä on tavalliset työkoneet, meluvaikutukset maan muokkauksen aikana jäävät vähäisiksi. Hanke lisää jonkin verran liikennemelua. Melun lisäys rajoittuu hankkeen keston ja on näin tilapäinen. Liikenne ja kuormien purku eivät aiheuta värinää. Hakemuksen mukaan liikennemelua alennetaan rajoittamalla ajoneuvon nopeutta.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen

Hakemuksen mukaan hanke ei aiheuta terveysvaikutuksia ihmisille ja heidän elinympäristölleen. Melun ja pölyn aiheuttamia viihtyvyyshaittoja ei pidetä terveyshaittoina. Hanke aiheuttaa tien likaantumista ja työkoneilla työskentely viihtyvyyshaittaa pellon eteläreunoilla oleville kiinteistöille. Hanke ei aiheuta jatkuvaa maan muokkausta, vaan kuormien saapumisen aikana maa-aines siirretään ja muokataan kahden tai kolmen päivän aikana. Sen jälkeen alueelle ei tule muuta kuin tavalliseen maataloustoimintaan liittyvää koneiden käyttöä.

Vaikutukset luonnonsuojeluarvoihin ja rakennettuun ympäristöön

Pellon kasvuolosuhteiden parannushanke ei aiheuta vuollejokisimpukan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämistä. Toiminta ei aiheuta veden virtaaman muutosta, eikä Vantaanjoen veden samentumista. Hankkeella ei ole vaikutusta lähialueen luontoon.

Hanke ei muuta maisemakuvaa. Täyttö sovitetaan ympäröivään maastoon. Pelto-omaisuus säilyy avoimena toimenpiteen jälkeenkin.

Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Hakemuksen mukaan mahdollinen kiintoaineksen ja orgaanisten aineiden huuhtoutuminen pintavesiin estetään tarvittaessa suojelutoimenpiteiden avulla esim. vihervyöhykkeellä.

Toiminnan vaikutukset pintavesistöön muodostuvat peltojen eroosiosta. Suojavyöhykkeiden vaikutus eroosioon ja partikkelifosforiin on suuri myös jyrkillä pelloilla. Suojavyöhykkeen vaikutus rajoittuu kuitenkin lähinnä suojavyöhykkeen alle jäävään pellon osa-alueeseen. Muun peltoalan valumavesiä suojavyöhyke puhdistaa vain vähän. Tästä johtuu, että tasaisilla pelloilla suojavyöhykkeet eivät alenna ravinnekuormitusta.

Pellon sijainti ja muoto huomioiden haitallisten vaikutusten vähentämiskeino on suojavyöhykkeen leveyden kasvattaminen. Silloin vyöhykkeen vaikutus valuma-aluetta kohti nousee. On suositeltavaa kylvää täytetylle alueelle peltonurmen siemenseos työn etenemisen mukaan, silloin valuma pienenee ja peltoluokitus säilyy.

Vaikutukset maa- ja kallioperään

Hakemuksen mukaan hankkeella ei ole vaikutuksia maa- ja kallioperään.

Liikennevaikutukset

Raskaan liikenteen lisäys voi heikentää liikenneturvallisuutta.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma

Hakemuksessa on esitetty jätelain (646/2011) 120 §:n mukainen jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma. Suunnitelmassa on esitetty muun muassa, että käsiteltäväksi hyväksytään rakennustoiminnassa syntyviä pilaantumattomia maa-aineksia. Maa-ainesten laatua seurataan ottamalla näytteitä hyödynnettävästä maa-aineksesta ja määrittämällä näytteistä haitallisten aineiden pitoisuuksia. Maa-ainekset käsitellään hyödyntämällä ne pellolla edellä kohdassa ”Täyttö-, välivarastointi- ja pinnantasaussuunnitelma” esitetyn suunnitelman mukaisesti. Suunnitelmassa ei ole esitetty toimia päästöjen tai syntyvien jätteiden tarkkailemiseksi, koska suunnitelman mukaan niitä ei synny. Suunnitelmassa ei ole myöskään esitetty toimenpiteitä poikkeuksellisten tilanteiden varalle, sillä ainut poikkeuksellinen tilanne saattaisi liittyä maa-ainesten saatavuuteen.

Käyttötarkkailu

Hyödynnettävän maa-aineksen pilaantumattomuus ja laatu selvitetään maa-aineksen syntypaikalla muun muassa näytteenotoin. Hankkeen aikana hyödyntämispaikalla maa-aineksen laatua tarkkailee toiminnasta vastaava henkilö. Mikäli maa-aineksen kelpoisuudesta on epäselvyyttä, maa-aineksia ei sijoiteta pellolle.

Päästö- ja vaikutustarkkailu

Hakija esittää, että pilaantumattomien maa-ainesten hyödyntäminen pellolla ei edellytä maaperän, pohjaveden ja pintavesien tarkkailua, koska pilaantumaton maa-aines ei sisällä maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskin kannalta vaarallisia aineita, eikä aiheuta ympäristöriskiä. Hakemuksen mukaan hankkeeseen

liittyvä pintavesiseuranta voi olla epäluotettava, koska Vestrantien varressa olevilla kiinteistöillä ei ole viemärintijärjestelmää, mikä mahdollisesti vaikuttaa lähialueen avo-ojan vedenlaatuun.

Raportointi

Toimitetuista maa-aineksista pidetään kirjaa, josta ilmenee aineiden määrä, laatu, alkuperä/toimituspaikka, kuljettaja, kuljetustapa ja käsittelytapa. Liitteenä on oltava selvitys maa-ainesten pilaantumattomuudesta ja analyysitulokset. Asiakirjoja toimitetaan valvontaviranomaiselle kerran vuodessa, kun täyttövaihe on päätynyt.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Työmaan laadunvalvontaa, muun muassa kaivumaan asianmukaista siirtoa ja hyödyntämistä ohjaavat seuraavat asiakirjat:

- YIT Rakennus Oy:n laatujärjestelmä (pätevyudet ja työn laatu on määritelty standardijärjestelmässä ISO 14001)
- rakennusalan yleiset sopimusehdot (YSE 1998)
- rakennustöiden yleiset hankinta- ja toimitusehdot (RYHT 2000)
- rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset (RYL).

Hakemuksen mukaan maa-ainesten laadun valvonnan pettäminen ei ole mahdollista. Hanke ei aiheuta ympäristönsuojelulain mukaisia päästöjä eikä toimintaan liity riskejä tai onnettomuuksia.

Hakijan arvion mukaan hanke ei vaadi varautumista onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden varalle eikä edellytä ennaltavarautumissuunnitelmaa.

Pelto sijaitsee matalassa laaksossa korkeiden kallioiden ympäröimänä pehmeikköalueella, jossa keskiosassa (harjun kohdalla) on kallio ja lohwaremuodostuma. Pelto ei ole luokitellulla pohjavesi- eikä tulvariskialueella. Etäisyys vesistöön (Vantaanjokeen) on 2 km ja lähimmälle pohjavesialueelle (Vestra) 1,3 km. Hankkeen läheisyydessä on kolme omakotitaloa ja yksi rengaskaivo. Lähin Natura 2000 -alue on 800 metrin päässä, eri valuma-alueella. Pellolla ei varastoida polttoainetta.

Hakijan arvion mukaan toiminta ei aiheuta poikkeuksellisissa tilanteissa haittaa ympäristölle tai vaaraa ihmisten terveydelle. Hakija esittää, että liikenteen lisääntymistä Vestrantiellä ei voi käsitellä ennaltavarautumissuunnitelmassa.

ESITYS VAKUUDEKSI

Hakemuksen mukaan rakentamisen yhteydessä kaivettujen pilaantumattomien maa-ainesten hyödyntäminen pellolla ei vaadi ympäristönsuojelulain mukaista vakuutta, koska:

- toiminnassa ei synny jätettä
- kaivettu pilaantumaton maa-aines on sivutuote, joka käytetään maarakennuksessa
- pilaantumattoman maa-aineksen (pois kaivetun maa-aineksen ja muun luonnosta peräisin olevan aineksen, joka ei ole pilaantunutta) hyödyntäminen ei aiheuta vaikutuksia ympäristölle
- hanke ei aiheuta jätehuoltokustannuksia, mm. toiminnan lopettamisen yhteydessä (koko pelto on viljelyssä).

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Luvan hakija pyytää lupaa aloittaa toiminta ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Perustelujen mukaan hanke ei aiheuta haitallisia ympäristövaikutuksia, koska hankkeessa hyödynnetään pilaantumatonta maa-ainesta. Hyödyntäminen ei hakijan arvion mukaan aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Toiminta ja ympäristövaikutukset huomioiden hakija esittää toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta 10 000 euron vakuutta.

HAKEMUS SIVUTUOTTEEKSI LUOKITTELEMISESTA

Hakemuksessa pyydetään antamaan päätös hyödynnettäväksi suunnitellun pilaantumattoman maa-aineksen luokittelemisesta sivutuotteeksi.

Hakemuksen mukaan peltoviljelyn kasvuolosuhteiden parantamiseksi käytetty pilaantumaton kaivettu maa-aines ei ole jäte vaan jätelain (646/2011) 5 §:n 2 momentin mukaan sivutuote, koska se täyttää jätelaissa annetut sivutuotteen edellytykset, mm:

1. YIT-Rakennus Oy luvanvaraisessa rakennustoiminnassa kaivettavien pilaantumattomien maa-ainesten (savi, siltti ja moreeni) jatkokäytöstä on varmuus, koska pelto säilyy peltoviljelyssä kasvuolosuhteiden parantamisen jälkeen.
2. Kaivettava pilaantumaton maa-aines käytetään suoraan sellaisenaan, ilman muuntamistoimintaa. Maa-aines toimitetaan kaivupaikalta suoraan käyttökohteeseen (rahtikirja) maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999):n mukaisten hyväksymissuunnitelmien mukaisesti.
3. Kaivettua pilaantumatonta maa-ainesta syntyy rakennustyömaalla olennaisena osana, eikä se vaadi käsittelyä ja sitä voidaan käyttää suoraan sellaisenaan.

4. Maa-ainesten rakennuskelpoisuus varmistetaan Rakennustiedon julkaiseman oppaan ”MaaRYL2000. Rakennustöiden yleiset laatuvaatimukset. Talonrakennuksen maatyöt” mukaan, maisemallisen täytön pengertäyttöä/pengertäytteenä soveltaen. Pellolla käytetään läjitys- ja tiivistyskelpoisia hieno- ja karkearakeisia maalajeja, jotka eivät sisällä humusta. Käytettävän materiaalin rakenteellinen kelpoisuus määritellään silmämääräisesti ”MaaRYL2000” -ohjeiden mukaan tai TEKES:in julkaiseman raportin ”Sivutuotteet maarakenteissa – käyttökelpoisuuden osoittaminen” mukaan.
5. Hyödynnettäväksi käytetään vain pilaantumaton maa-ainesta, joka täyttää ympäristön- ja terveydensuojelua koskevat vaatimukset eikä sen käyttö kokonaisuutena arvioiden aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, koska hankkeessa käytetään maa-aineksia vain ns. ”PIMA-asetuksen” (valtionneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista 214/207) ja taustapitoisuuden mukaisesti. Maa-ainesten pilaantumattomuus osoitetaan tutkimuksien avulla. On olennaista, että peltoviljelyolosuhteita parannetaan puhtailla maa-aineksilla. Kyseessä on elinkeino, jota ei ole tarkoitus missään tapauksessa vaarantaa.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Lupahakemusta on täydennetty 19.2.2015, 23.2.2015, 3.3.2015, 15.5.2015, 18.5.2015, 25.5.2015, 10.6.2015, 7.8.2015, 2.11.2015 ja 17.6.2016.

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla 10.8.–9.9.2015 Vantaan kaupungin ilmoitustaululla, julkaisemalla kuulutus aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu ja ilmoittamalla kuulutuksen julkaisemisesta lehdissä Vantaan Sanomat sekä Hufvudstadsbladet. Hakemuksesta on ympäristönsuojelulain 44 §:n mukaisesti erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot ympäristöministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Vantaan kaupungilta, Vantaan kaupungin kaavoitus-, ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisilta sekä Luonnonvarakeskukselta.

Ympäristöministeriö toteaa 1.4.2015 antamassaan lausunnossa seuraavan:

Ympäristöministeriö tulkitsee lausuntopyynnön koskevan erityisesti kysymystä siitä, katsotaanko hakemuksessa tarkoitettun maa-aineksen olevan jätelaissa (646/2011) tarkoitettua jätettä. Jätteen käsite määritellään jätelain (646/2011)

5 §:ssä. Määritelmä on yhdenmukainen jätteistä ja eräiden direktiivien kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (2008/98/EY) säädetyn määritelmän kanssa.

Hallituksen esityksessä jätelaiksi ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 199/2010 vp) tarkastellaan maa-ainesten jäteluonnetta Euroopan unionin oikeuskäytännön perusteella. Sen mukaan rakentamistoimien aikana pois kaivettu maa-aines tai muu luonnonaines, joka ei ole pilaantunut ja joka varmasti, suunnitelmallisesti ja jokseenkin välittömästi käytetään sellaisenaan taikka seulomalla tai muulla vastaavalla tavalla esikäsittelynä rakentamistarkoituksiin kaivupaikalla tai muualla täyttää harvoin jätteen yleiset tunnusmerkit.

Perusteita sille, että rakennustoiminnassa kaivettu pilaantumaton maa-aines, joka hyödynnetään pellolla peltoviljelyn kasvuolosuhteiden parantamiseksi, ei ole jätettä, voivat olla muun ohella seuraavat seikat:

- kaivettu maa-aines aidosti korvaa kyseiseen tarkoitukseen käytettävää muuta ainetta; ts. pellon korotus esitetyssä määrin on oikeasti tarpeen ja maanviljelijä hankkisi maa-aineksen muualta, ellei kyseistä rakennustoiminnan sivuvirtana syntyvää maa-ainesta olisi tarjolla; tässä tarkastelussa voi olla merkitystä esimerkiksi sillä, saako maanviljelijä rakennusyhtiöltä korvauksen maa-ainesten vastaanotosta; korvauksen saamista voitaneen yleensä pitää vahvana indikaationa siitä, että maa-aineksen tarve on toissijaista maa-aineksen vastaanotosta saatavaan taloudelliseen hyötyyn nähden;
- maa-aineksen käytöstä on suunnitelma, jossa muun muassa määritellään maa-aineksen käytön tekniset edellytykset sekä tarvittavien maa-ainesten määrä ja toiminnan kesto ja jonka avulla osoitetaan, että maa-aineksen käytölle on todellisen tarve ja että maa-aines tulee hyödynnettyksi jokseenkin välittömästi;
- maa-aines vastaa laadultaan sellaisia maa-aineksia, joita muutoinkin – ilman nyt tarjolla olevaa rakennustoiminnan sivuvirtana syntyvää maa-ainesta – voitaisiin käyttää mainittuun tarkoitukseen kyseisellä peltoalueella;
- kaikkien pellolle toimitettavien maa-ainesten pilaantumattomuus varmistetaan riittävällä laadunvarmistusjärjestelmällä;
- maa-aineksen käyttö täyttää kaikki asiaankuuluvat kyseistä tuotetta sekä ympäristön- ja terveydensuojelua koskevat vaatimukset;
- toiminnasta ei kokonaisuutena arvioiden aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Maa-ainesten jäteluonne on ratkaistava tapauskohtaisesti ottaen huomioon kaikki asiaan vaikuttavat merkitykselliset seikat. Ympäristöministeriö ei ota kantaa yksittäiseen lupahakemukseen. Asiantuntija-arvion esittäminen siitä, voidaanko maa-aineksen hyödyntäminen pellolla hakemuksen mukaisesti katsoa kokonaisuudessaan pellon kasvuolosuhteiden parantamiseksi, ei myöskään kuulu ympäristöministeriölle.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut 1.9.2015 antamassaan lausunnossa muun muassa seuraavan:

ELY-keskus on antanut 10.6.2015 päätöksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta. Päätöksen mukaan tähän hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

ELY-keskus katsoo, että YIT-Rakennus Oy:lle voidaan myöntää ympäristölupa hyödyntää tilalla Backas Östergård 92-406-1-45 muualta tuotavia jätteen luokiteltavia maa-aineksia enintään 320 000 tonnia hakemuksessa esitetyn suunnitelmapiirustuksen mukaisesti peltoviljelyn kasvuolosuhteiden parantamiseksi.

Luvassa tulee antaa määräykset tuotavien maa-ainesten puhtauden ja teknisen kelpoisuuden osoittamisesta, soveltumattomien maa-ainekuormien käännyttämisestä, kuormien ja asiakirjojen tarkastamisesta, valvojan paikallaolosta aina massoja tuotaessa, alueelle pääsyn estämisestä muulloin kuin valvojan paikallaollessa, roskaantumisen ja pölyämisen estämisestä kastelulla ja ajoneuvojen puhdistamisella ennen alueelta poistumista, kirjanpidosta ja raportoinnista. Lisäksi toiminnan vaikutuksia alueen läpi menevän ojan/noron ja lähimpien kaivojen veden laatuun tulisi määrätä tarkkailtavaksi.

ELY-keskus ei näe tarvetta asettaa toiminnalle toiminnanaikaista vakuutta. Toiminnan aloittamiselle mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta 199 §:n perusteella ei ole estettä.

Vantaan kaupungin ympäristölautakunta, joka toimii sekä ympäristönsuojeluttä terveydensuojeluviranomaisena, toteaa 22.9.2015 antamassaan lausunnossa muun muassa seuraavan:

Hakemuksesta ei käy selkeästi ilmi, millä ympäristönsuojelulaissa mainitulla perusteella toiminnalle on haettu ympäristölupaa. Hakemuksessa esitetään, että toiminta ei ole jätteen ammattimaista ja laitosmaista käsittelyä eikä naapurisuhtelain mukaista toimintaa. Kuitenkin, hakemuksen lupaperusteena mainitaan tasavertaisuuden toteutuminen ja haittojen selvittäminen. Hakemuksessa selostetaan useaan otteeseen, että hyödynnettävä maa-aines ei ole jätettä.

Vantaan ympäristökeskus on aiemmin (29.8.2014), antaessaan kannanottoa samaa asiaa koskevasta suunnittelutarvehakemuksesta todennut, että kyseessä ei ole ympäristönsuojelulain tarkoittama jätteen ammatti- tai laitosten käsittely. Perusteluissaan ympäristökeskus on todennut, että hankkeessa on varmuus hyödynnettävän maa-aineksen jatkokäytöstä, maa-aines käytetään suoraan sellaisenaan käyttökohteessa ja että puhtaiden ja teknisesti sopivien maa-ainesten sijoittamisesta ja käytöstä pellon parannukseen ei aiheudu ympäristö- eikä terveyshaittaa.

Ympäristöministeriön 3.7.2015 päivätyssä muistiossa, joka käsittelee kaivettujen maa-ainesten jäteluonnetta ja käsittelyä, on esitetty vastaavat periaatteet maa-ainesten ja maa-ainesjätteen hyödyntämiselle, ts. maa-aines ei ole jätettä, jos maa-aineksen sisältämät haitta-ainepitoisuudet eivät aiheuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, jatkokäyttö on varmaa ja suunnitelmallista ja että maa-aines voidaan jatkokäyttää sellaisenaan ilman muuntamistoimenpiteitä. Lisäksi muistiossa mainitaan, että sijoitettavan maa-ainesmäärän tulee vastata tarvetta.

Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan peltojen parantaminen on normaalia maataloustoimintaa, tapahtui täyttö sitten rakennustyömailta tuodulla pilaantumattomalla maa-aineksella tai vastaavanlaisella ”ostomaalla”. Maa-ainesmäärän on oltava tällöin tarpeen mukainen. Ympäristölautakunta katsoo, että edellä mainituilla perusteluilla pilaantumattomien maa-ainesten käyttö pellon parantukseen ei ole ympäristönsuojelulain tarkoittamaa jätteen ammattimaista hyödyntämistä ja käsittelyä eikä hakemuksen mukaista toimintaa tule luvittaa tällä perusteella. Ympäristölautakunta esittää huolensa siitä, että pellolle ajetaan rakennus- ja purkujätteitä pilaantumattomien maa-ainesten sijaan.

Mikäli AVI päättyy kuitenkin siihen, että sijoitettavan maa-aineksen määrä ei vastaa tarvetta tai että maa-aines on siitä huolimatta jätettä, tulee alueen kaavoitus ja tuleva maankäyttö ottaa huomioon päätöksenteossa. Lupaa ei ympäristönsuojelulain mukaan voida myöntää yleiskaava-alueella, jos toiminnan sijoittaminen vaikeuttaa alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnan kielteinen suunnittelutarveratkaisu (ei lainvoimainen, päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen) perustuu siihen, että nykyiset täyttömäärät haittaavat tulevaa kaavoitusta. Ympäristöluvan mukaista toimintaa ei voi tällä perusteella myöntää aloitettavaksi ennen kuin suunnittelutarveratkaisuasia on saanut lainvoiman.

Arvioitaessa naapuruussuhdelain soveltuvuutta lupaperusteeksi tulee arvioida aiheutuuko hankkeesta naapuruussuhdelain mainitsemaa kohtuutonta haittaa, kun otetaan huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Hakemuksessa on selvitetty hankkeen vaikutuksia ympäristöön laajasti ja niiden on todettu olevan vähäisiä. Kiinteistöjä, joille toiminnan vaikutukset ulottuvat, on hakemuksen mukaan hankkeen läheisyydessä ja Vestrantien varrella sijaitsevat kiinteistöt (noin 40 kpl). Hanke lisää alueelle suuntautuvaa liikennettä viiden vuoden aikana Vestrantien alkupäässä noin kilometrin matkalla. Tie on kapea ja raskaan liikenteen lisääntyminen saattaa aiheuttaa vaaratilanteita muille tiellä liikkujille. Ympäristönsuojelulain nojalla ei kuitenkaan voida antaa määräyksiä yleisellä tai yksityisellä tiellä liikkumiselle, muun lainsäädännön nojalla liikennesääntöjä on aina noudatettava ja kuljettajien on otettava liikenneturvallisuus huomioon.

Hankkeesta aiheutuu pölyämistä kuivalla säällä pellon muokkaustöissä, mutta pöly on paikallista ja hetkellistä. Hanke sijoittuu olemassa olevalle pellolle ja hankkeen on hakemuksessa katsottu olevan normaaliin viljelytoimintaan liittyvää, joten aikaprioriteettirakastelu ei myöskään anna ratkaisua asiaan.

Suunnittelutarveratkaisuvaiheessa on kuultu lähialueella sijaitsevia 79 kiinteistöä, joten tiedottamisen tarvetta hankkeesta ei voida enää katsoa olevan, eikä tiedottaminen yksinään laukaise naapuruussuhdelain mukaista perustetta luvan hakemiseen. Naapureilla on jo tieto kyseisestä hankkeesta.

Ympäristölautakunta toteaa, että toiminnan ei siten katsota aiheuttavan ennalta arvioiden kohtuutonta rasitusta naapurikiinteistöille. Ympäristölupapäätöksen lupamääräyksillä ei saavuteta sellaista hyötyä, johon ympäristönsuojelulaki tähtää

hanke ja sen toiminta-ajat ja kesto huomioiden. Yksittäisessä, esimerkiksi erityistä pölyä aiheuttavassa tapauksessa, kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa määräyksen haitan poistamiseksi.

Ensisijaisesti ympäristölautakunta esittää, että hakemuksen mukaiseen toimintaan ei tarvita ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa. Ympäristölautakunta katsoo, että maankäyttö- ja rakennuslain mukainen suunnittelutarveratkaisu on hankkeeseen sopiva ja riittävä päätös.

Toissijaisesti ympäristölautakunta esittää, että mikäli lupahakemus käsitellään ja lupa myönnetään, ei luvan mukaista toimintaa saa aloittaa, ennen kuin suunnittelutarveratkaisu on saanut lainvoiman.

Vantaan kaupunki toteaa 22.9.2015 antamassa lausunnossaan muun muassa seuraavan:

Kaupunkisuunnittelu on valmistellut ympäristölupahakemuksesta kaupungin ja kaavoitusviranomaisen lausunnot.

Vantaan kaupungin kanta hankkeeseen on edelleen kielteinen. Ympäristölupaa hankkeelle ei tule myöntää. Kaupunki katsoo, ettei hanke ole yleiskaavan mukaista maataloustoimintaa vaan kyseessä on maanlajitusalue. Voimassa olevassa yleiskaavassa on määritelty erilliset alueet kyseiselle toiminnalle.

Vantaan kaupunki ei ohjaa yleiskaavan mukaisia tavanomaisia pellon parantamishankkeita suunnittelutarveratkaisuille tai ympäristöluvilla. Peltojen parantaminen on normaalia maataloustoimintaa. Kasvipeitteen aikaansaaminen ongelmakohtiin ei edellytä koko peltoalueen muokkaamista uudelleen. Ongelmakohdan korjaamiseen ja eroosion torjuntaan löytyy kevyempiä keinoja pienimuotoisesta pinnanoikaisusta ja viljelymenetelmien valinnoista.

Hankkeen toteuttaminen haittaisi Helsingin seudun uuden kasvusuunnan toteuttamismahdollisuuksia merkittävästi. Alue on voimassa olevassa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa määritelty raideliikenteeseen tukeutuvaksi asemanseudun kehittämisvyöhykkeeksi. Se voitaisiin Kehäradan Kivistön asemaan tukeutuen ottaa rakentamiskäyttöön jo ennen mahdollista Klaukkalan suuntaista rataa (linjaus on voimassa olevassa yleiskaavassa). Hakemuksen mukaiset massamäärät pitäisi pääosin poistaa ennen kuin alue olisi rakentamiskelpoinen.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin yhteensä 6 muistutusta.

BB ja CC ovat todenneet 7.9.2015 saapuneessa muistutuksessaan muun muassa, että esittämällä hanke kasvuolosuhteiden parantamisena halutaan välttää ympäristölainsäädännön lupamenettely. Maanparannusaineilla on parannettu maan viljelykerroksen viljavuutta tai ainakin viljelytekniistä rakennetta ja maanparannusaineet aina sekoitetaan pellon kasvukerrokseen. YIT Rakennus Oy:n hankkeessa ei mistään tällaisesta ole kysymys. Pellon kasvuolosuhteita, kuten vesitaloutta, humuspitoisuutta ja viljavuutta ei koskaan paranneta ajamalla pel-

tomaalle tässä tarkoitettua raakamaata. Vesitalous hoidetaan kuntoon asianmukaisilla ojitustoimenpiteillä ja muu kasvuolosuhteiden parantaminen pellon muotoilulla kuten tasoituksella ja maanparannusaineilla. YIT Rakennus Oy haluaa hävittää rakennustoiminnassa syntyvän ylimääräisen maa-aineksen ja maksaa vastaanottajalle siitä korvauksen. Hanke ei ole siis lähtöisin peltomaan maanparannuksesta tässäkään mielessä. Hakemuksessa ei myöskään selvitetä, miten maa-ainesten pilaantumattomuus on varmistettu. Peltomaan parantaminen maa-aineksella, jonka laadusta ei ole selvyyttä ei ole maanparannusta. Maanlajityksen salliminen peltomaalle olisi merkittävä ennakkotapaus, jonka seurauksena rakennusliikkeet alkaisivat hakea lupia vastaavalle toiminnalle eri puolilla pääkaupunkiseutua. YIT Rakennus Oy:n hankkeessa on kysymys ainoastaan ja vain kaatopaikkamaan läjityksestä peltoalueelle ja hanketta tulee käsitellä ympäristönsuojelulainsäädännön mukaisena kaatopaikka-asiana. Itse kaatopaikan melu- ja pölyhaitat ovat merkittävät. Erityisen ongelmallinen olisi valtavan suurien maamassojen kuljetuksen aiheuttama rasite Vestrantielle. Rakennustyömaiden työhuippujen aikana maamassojen kuljetus tarkoittaisi jopa satoja läpiajoja raskailla maansiirtoautoilla vuorokaudessa. Se aiheuttaisi suuren turvallisuusriskin henkilöautoliikenteelle ja kevyelle liikenteelle puhumattakaan tiellä liikkuvista lapsista, vanhuksista ja vammaisista. Maa-aineksen kuljetus olisi vuosia kestävässä tilanteena kestävä ja lainvastainen. Hankkeen vaikutukset muodostavat eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Jos kaatopaikkalupa myönnettäisiinkin, ei tule sallia maa-ainesten kuljetusta Vestrantien kautta, vaan kaatopaikalle tulee rakentaa oma tieyhteys.

DD on 7.9.2015 saapuneessa muistutuksessa todennut muun muassa, että vastustaa pellon muuttamista kaatopaikaksi. Kaatopaikkahanke vaarantaa mehiläistenpidon alueella, sillä ne tarvitsevat pesimärauhaa, puhdasta luontoa ja vettä pellon poikki kulkevasta uomasta. Hankkeen aiheuttama pölyhaitta vaarantaa ravintokasvien viljelyn läheisillä pelloilla. Muistuttaja huomauttaa, että hankkeessa on kysymys maankaatopaikasta. Myös muistuttajalle on tarjottu rahaa savimaan vastaanottamisesta omalle pellolle. Muistuttajan näkemyksen mukaan ympäristö ja tiestö eivät kestä hanketta. Muistuttaja kysyy, onko alueelle tuotavien maa-ainesten laatu mahdollista tarkastaa jokaisesta kuormasta. Yksikin saastunut kuorma aiheuttaa ympäristön pilaantumista.

EE on todennut 7.9.2015 saapuneessa muistutuksessaan vastustavansa hanketta muun muassa, koska tien turvallisuus heikkenee ja liikenne on jo nyt vaarallista. Tie on kapea, mutkainen ja huonokuntoinen. Tien varrella asuu lapsia. Tiellä ajetaan liian suurta nopeutta. Mikäli raskas liikenne lisääntyy hankkeen myötä, on vain ajan kysymys, milloin sattuu esimerkiksi kolari, ulosajo tai pahempi onnettomuus. Muistuttajan mielestä päätöksenteossa tulisi ottaa huomioon hankkeen vaikutus turvallisuuteen ja pohtia, kumpi painaa enemmän vaarakupissa, raha vai turvallisuus. Muistuttaja huomauttaa, että hanke huonontaa tien kuntoa eikä tietä ole rakennettu hankkeen tarkoittamaa liikennettä varten. Tiellä liikkuminen lasten kanssa on vaarallista. Jo nykyisin tiellä ajetaan ylinopeutta ja liikennemäärä on suuri. Muistuttajan mielestä liikenne aiheuttaisi merkittävää meluhaittaa.

DD ja FF ovat todenneet 7.9.2015 saapuneessa muistutuksessaan muun muassa, että hankkeen läheisyydessä on havaittu rauhoitettu viiriäinen kesällä 2015. Hankkeen aiheuttama pölyhaitta on merkittävämpi kuin maanviljelytoiminnasta aiheutuva pölyhaitta. Myös tielle kulkeutuva maa-aines aiheuttaa pölyhaittaa kuivuttuaan. Muistuttaja ei pidä mahdollisena, että maa-aineksen laatu voidaan tutkia jokaisesta saapuvasta kuorma-autollisesta. Tämä aiheuttaa riskin pohjaveden saastumiselle ja vaarallisen jätteen kulkeutumiselle alueelle. Muistuttajat toteavat, että tie ei tule kestäämään raskasta liikennettä, ja kysyvät, kuka vastaa tien kunnossapidosta. Hankkeen aiheuttama pölyhaitta vaarantaa mehiläisten kasvatuksen ja ravintokasvien viljelyn hankkeen läheisyydessä. Muistuttajan mielestä hankkeessa on taloudellinen intressi eikä pyyteettömästi kasvuolosuhteiden parantamiseen tähtäävä intressi. Muistuttajat esittävät huolensa siitä, että hanke vaarantaa Vestrantietä käyttävien lasten turvallisuuden. Muistuttajat kysyvät, kuka on vastuussa hankkeen vuoksi aiheutuvista liikenneonnettomuuksista. Hanke aiheuttaa meluhaittaa. Muistuttajat huomauttavat, että heidän tiedoksi saamassaan suunnitelmassa naapurikiinteistön puolelle sijoittuva pelto oli merkitty hankkeeseen liittyväksi hulevesialueeksi. Muistuttajat esittävät kiinteistörajojen tarkistamista sekä huomioimaan naapurikiinteistöjen puolelle sijoittuvat pellot, tiet ja asuinrakennukset. Muistuttajat esittävät, että Jelmusanojaa ei muutettaisi eikä putkitettaisi.

GG ja 71 muuta allekirjoittajaa ovat 8.9.2015 saapuneessa muistutuksessaan todenneet muun muassa, että hankkeen todellisena tarkoituksena on ylijäämämaiden läjitys. Pellon kasvuolosuhteita ei muistutuksen mukaan paranneta hankkeen mukaisella toiminnalla, vaan ojitustoimenpiteillä ja pellon muotoilulla, kuten tasoituksella ja maanparannusaineilla. Muistuttajat eivät ole havainneet peltomaalle kertyvän yksittäisiä kohtia lukuun ottamatta vettä. Hanke vaarantaa maaperän stabiileetin ja voi aiheuttaa haittaa välittömässä läheisyydessä sijaitseville asuinrakennuksille. Muistutuksessa viitataan Vantaan kaupungin esittämään kielteiseen kantaan hanketta kohtaan. Hanke estäisi alueen tulevan käytön rakentamiseen tai vaikeuttaisi sitä. Maata tulisi läjittää Vantaan yleiskaaressa sellaiselle toiminnalle varatuilla alueilla. Läjityksen salliminen peltomaalle olisi merkittävä ennakkotapaus ja hankkeelle ei tule myöntää ympäristölupaa. Hankkeen ympäristövaikutukset ovat peruuttamattomia. Huolena on, että esimerkiksi liikenteen ohjaaminen jää viranomaisvalvonnan ulottumattomiin. Muistutuksessa esitetään, että viranomaisten tulee tarkastella, korvaako YIT:n toimitama maa-aines aidosti muun maa-aineksen tarpeen. Hanketta tulee käsitellä maankaatopaikka-asiana. Hankkeelle tulee vaatia ympäristövaikutusten arviointi. Kymmenen vuoden toiminta-aika ja massojen määrä muodostavat hankkeen vaikutuksista pysyvän luontoisen haitan. Muistutuksessa esitetään, että nykyisin Vestrantien ylläpidosta vastaa Vantaan kaupunki eikä hakemuksessa esitetty Vestrantien tiekunta. Maankaatopaikan melu- ja pölyhaitat ovat merkittäviä. Mikäli lupa myönnetään, tulee maankaatopaikalle rakentaa oma tieyhteys siten, ettei maa-aineksia kuljeteta Vestrantien kautta. Muistutuksessa esitetään, että hakemuksessa on aliarvioitu hankkeen aiheuttamia liikennemääriä. Lisääntyvä liikenne aiheuttaisi turvallisuusriskin muulle tienkäytölle ja siten kestävämmän tilanteen. Liikenteen aiheuttama meluhaitta tulee arvioida uudelleen. Nopeusrajoituksen lasku ei ratkaise tien tilanpuutetta. Muistutuksessa esitetään, että hankkeen liikenne ja muut vaikutukset aiheuttaisivat kohtuutonta räsytystä naapureille. Aivan läjitetyn pellon viereisellä tilalla tarhataan elinkeinona mehiläisiä hunajantuotantoon. Mehiläisviljely ei sovellu pölyiseen ympäristöön.

HH ja II ovat todenneet 10.9.2015 saapuneessa muistutuksessaan, että alueelle tuotavan maa-aineksen määrä, aika ja liikenne kuulostavat hurjilta. Muistutuksessa tuodaan ilmi Vestrantien kapeus ja turvattomuus jalankulkijoille. Muistutuksessa vastustetaan hankkeen liikenteen aiheuttamaa uhkaa turvallisuudelle. Muistutuksessa esitetään, että hanke on hyväksyttävä, mikäli jalankulkijoille järjestetään turvallinen kävelytie Vestrantien reunaan.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakija toteaa annetuista lausunnoista 2.11.2015 päivätyssä vastineessaan seuraavaa:

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto

Jätelain ensisijaisena tavoitteena on jätteen määrän vähentäminen ja toissijaisena jätteen hyötykäyttö. Hakemuksen mukaan maa-ainesten hyödyntäminen on toimintaa, jossa pilaantumaton, kaivettu maa-aines käytetään taloudellisesti uudelleen peltoviljelyn kasvuolosuhteiden parantamiseksi.

Ympäristönsuojelulain mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Pilaantumattomien maa-ainesten hyödyntämiselle ei voi suoraan soveltaa valtioneuvoston asetuksessa kaatopaikoista annettuja tarkkailumääräyksiä. Toiminnan luonteen ja tarkoituksen huomioon ottaen hanke ei aiheuta kuormitusta, eikä ennalta arvioiden vaaranna pohjaveden, avo-ojen tai Vantaanjoen veden laatua. Lupahakemuksessa esitetyt toimenpiteet seurannasta ovat riittävät. Hakemuksen mukaan vesi- ja maaperäpäästöjä ei tule. Hakija vastaa maa-ainesten pilaantumattomuudesta ja teknisestä kelpoisuudesta.

Vantaan kaupungin ympäristölautakunnan lausunto

Ympäristölupahakemuksen asiakirjojen mukaan hanke ei aiheuta ympäristön pilaantumisen varaa.

Hallituksen esitys eduskunnalle ympäristönsuojelulain muuttamisesta:

”Luvanvaraisuuden tulkintaa selkeytettäisiin ja täsmennettäisiin tarkistamalla joidenkin toimialojen prosessikuvauksia paremmin teollisuuspäästädirektiivin sisältöä vastaaviksi. Merkittävä osa ehdotuksista koskisi luvanvaraisuuden täsmennyksiä ja toimintojen uudelleen jaotteluja. Täsmennykset yhdenmukaistaisivat ja selkeyttäisivät luvanvaraisuuden tulkintaa ja parantaisivat luvanhakijoiden tasapuolista kohtelua. Laitosluettelon ilmaisuissa on pyritty noudattamaan mahdollisuuksien mukaan yleiskielen ilmaisuja. Toiminnalta edellytetään yleisesti pysyvyyttä ja laitosmaisuuutta tai muuten riittävää kokoa sekä pilaantumisvaaran todennäköisyyttä. Tämän vuoksi määrittelyssä käytetään mahdollisuuksien mukaan kapasiteettirajoja tai termejä laitos tai tehdas. Pieniä käsityöpajoja ei pidetä laitoksina tai tehtaina. Laitokseen luetaan kuuluvaksi siihen kiinteästi liittyvät toiminnot.” (HE 214/2013)

Hakija on sama mieltä Vantaan kaupungin ympäristöosaston kanssa, että maataloustoiminta (pelto) ei ole jätteiden käsittelyn ammattimaista tai laitosmaista toimintaa, eikä toiminta ole ympäristölupavelvollista sillä perusteella.

”... tietyissä tapauksissa esine, materiaali tai raaka-aine, joka saadaan sellaisen tuotanto- tai louhimisprosessin tuloksena, jolla ei lähtökohtaisesti ole pyritty sen tuottamiseen, ei välttämättä ole jäännöstuote vaan sivutuote, jota haltija ei halua direktiivin 1 artiklan a alakohdassa tarkoitettulla tavalla "hävittää" vaan jonka se aikoo käyttää tai hyödyntää kaupallisesti - mukaan lukien tarvittaessa muun kuin sen tuottaneen taloudellisen toimijan tarpeita varten - sille kannattavalla tavalla myöhemmässä prosessissa sillä edellytyksellä, että tämä uudelleenkäyttö on varmaa, ei edellytä edeltävää käsittelyä ja on kiinteäosa tuotanto- tai käyttöprosessia (EYT tuomio, 18.12.2007, Asiassa C-194/05).

Jäte lakkaa olemasta jätettä, kun se hyödynnetään täysin. Kyseistä ainetta voidaan kuitenkin pitää jätteenä, jos sen haltija on velvollinen poistamaan sen käytöstä, aikoo poistaa sen käytöstä tai on velvollinen poistamaan sen käytöstä (KHO, 2013:102, taltionumero1872). *Aineen käyttötapa ei ole ratkaiseva arvioitaessa, onko se jätettä vai ei* (KHO:2013:102, taltionumero1872). Hakija ei halua, eikä ole velvollinen jätelain (646/2011) 1:5.1 tarkoitettulla tavalla "hävittämään" kaivettua maa-ainesta, vaan aikoo hyödyntää sen kaupallisesti muiden toimijoiden taloudellisia tarpeita varten.

Pellon omistajan näkemyksen mukaan pellon tuottoarvo kasvaa toimenpiteen myötä: *"Oman peltoni osalta arvioisin, että heikkotuottoinen pelto on hintaluokassa 8 500 Eur/ha ja toimenpiteiden jälkeen ainakin 12 000 ellei peräti 14 000 Eur/ha. Samalla työllä ja samoilla tuotantopanoksilla kuin nyt, on arvioitavissa, että nykyinen hehtaarisatotaso 3 000–4 000 kg on saatettavissa tasolle 4 500–6 500 kg viljeltävästä lajikkeesta riippuen jos pinnanmuokkaus saadaan tehdä suunnitelman mukaisella tavalla. Satotaso siis nousisi keskimäärin ainakin 1 000–2 000 kg hehtaaria ja viljelykautta kohden. Pinta-ala myös kasvaa, koska oja voidaan poistaa. Samalla työstöaika pienenee koska käännöksiä ojien takia ei tule. Työvaiheet nopeutuvat ja helpottuvat. Vaikutus on todella suuri."* (R. Sontag, 2015).

Kaivettujen maa-ainesten hyödyntäminen tuo hakijalle taloudellista hyötyä, kaatopaikkavaihtoehtoon verrattuna. Jäteverolain (1126/2010) mukaan jätevero on kannustintyyppinen ympäristövero, jolla kerätään valtiolle verotuloja, mutta jonka ensisijaisena ympäristötavoitteena on jätteiden kaatopaikkakäsittelyn vähentäminen ja hyötykäytön lisääminen. Jätevero tukee osaltaan ympäristölainsäädännön mukaisia jätteisiin kohdistuvia tavoitteita ja kaatopaikkasijoittamiselle vaihtoehtoisia jätteen käsittelytapoja, mm. rakentamisen yhteydessä kaivetulle maa-ainekselle (HE 126/2014).

Ympäristöministeriön 3.7.2015 muistion mukaan esitetyt suositukset ja tulkinnat eivät ole oikeudellisesti sitovia. Päätös pilaantumattomien maa-ainesten luokittelemisesta sivutuotteeksi on annettava vain jätelain, jätedirektiivin tai YSL perusteella. Ympäristölupahakemuksessa esitettyjen asiakirjojen mukaan kyseessä ei ole jäte vaan sivutuote.

Vantaan kaupungin lausuntoon hakija ei anna vastinetta, mutta viittaa Helsingin hallinto-oikeuden 16.10.2015 antamaan päätökseen nro 15/0835/5.

Muistutukset ja mielipiteet

”Liikenteen huomioon ottaminen ympäristölupaharkinnassa on mahdollista vain siltä osin kuin kysymys on ylipäättään liikenteestä aiheutuvasta ympäristön pilaantumisesta. Teiden ja katujen käyttäjien liikenneturvallisuus ei liity toiminnasta aiheutuvaan ympäristön pilaantumiseen, eikä liikenneturvallisuutta voida tämän vuoksi ottaa huomioon lupaharkinnassa.” (KHO, 2050, 2014)

Ennen työn aloittamista suoritetaan Vestrantien katselmus tietä ylläpitävän, Vantaan kaupungin liikennekeskuksen kanssa. Katselmuksen tuloksen perusteella arvioidaan mahdollista nopeusrajoitustarvetta. Tällä hetkellä Vestrantien liikenteessä sallitaan kohtaamistilanne 40/B km/h nopeudella mm. kuorma-auto/kuorma-auto ja linja-auto/linja-auto.

Ins. tsto Pohjatekniikka Oy:n laatiman meluselvityksen mukaan ja melumitoitusten perusteella nykytilanteessa Vestrantien reunalla melutaso ylittää päiväaikaan keskiäänitason 55 dB. Toiminta on sijoitettu yleiskaavan mukaan MT-alueelle, joka on tarkoitettu pääsääntöisesti maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Kaavan mukaan raskaiden maa- ja metsätalouskoneiden liikenne on sallittua Vestrantiellä. Liikenteen lisääntyminen Vestrantiellä ei lisää alueen melua, koska Hämeenlinnanväylän liikenne määrittää alueen melutason.

Vastineen liitteenä on esitetty selvitys alueen liikennemelun mittaamisesta. Melutason mittaus pisteessä P4 (2.12.2014) on tehty asutuksen kohdalla ylämäessä. Bussin, pakettiauton ja henkilöautojen kohtaamisen aikana on mitattu tasainen melu 59,8 dB. Vantaan kaupungin uuden melukartan mukaan kiinteistö sijaitsee 60–65 dB meluvyöhykkeellä.

Kuorma-autojen kääntöpaikkaa pidetään kosteana. Autojen renkaat puhdistetaan tarvittaessa.

Kuljetuksia on arvioitu olevan 1–2 kertaa viikossa ja liikennehuipun aikana noin 24 raskasta ajoneuvoa päivässä (7:30–17:00). Paluuliikenne huomioon ottaen liikennemääräksi on arvioitu kokonaisuudessaan liikennehuipun aikana 48 ajokertaa 9:30 tunnin työpäivänä. Vestrantie on yksityinen tie ja Ralf Sontag (kiinteistön omistaja) on tien osakas.

Mehiläispöntöt viedään talveksi suojaan ja keväällä voidaan laittaa toiseen paikkaan. Hyvä etäisyys on noin 100 m hankkeesta. Mehiläiset kiertävät 3 km matkoja, mutta eivät mene alueelle, jossa ei ole kukkivaa kasvillisuutta. Pönttöjä voi tarvittaessa siirtää kesän aikana mm. kukkivan ympäristön mukaan, niin että ruokaa on aina saatavilla.

Viiriäinen (*Coturnix coturnix*) on luonnonsuojelulain 46 §:ssä liitteessä 4 tarkoitettu uhanalainen laji. Luonnonsuojelulain mukaan erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan hävittäminen tai heikentäminen on kielletty (LSL 6:47.2). Kielto tulee voimaan, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päätöksellään määritellyt erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikan rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. (LSL 6:47.3). Hankkeen alueella ei ole voimassa olevaa luonnonsuojelulain mukaista kieltä.

Insinööritoimisto Pohjatekniikka Oy:n laatiman stabiliteettilausunnon perustella hankkeen massamäärät eivät vaaranna pohjamaan vakavuutta.

Ympäristölupahakemuksen mukaan hanke ei vaadi jatkuvaa maan muokkausta, vaan maa-aines siirretään ja muokataan kahden–kolmen päivän aikana. Maa-aines on silloin kosteaa. Sen jälkeen alueelle ei tehdä muuta. Mahdollista pölyn leviämistä kiinteistöjen suuntaan estetään mm. kylvämällä nurmea täytön edessä.

Ympäristölupakäsittelyyn ei kuulu liikenteen yleisten ympäristöhaittojen huomiointi ottaminen alueella, joka ei kuulu suoraan toiminnanharjoittajan vastuulle ja joka on osoitettu yleiseen liikenteeseen (KHO:2013:102, taltionumero 1872).

17.6.2016 saapunut täydennys

YIT Rakennus Oy on 17.6.2016 toimittamassaan täydennyksessä esittänyt muun muassa, että kaivetun pilaantumattoman maa-aineksen hyödyntäminen kasvuolosuhteiden parantamiseksi on hakijan näkemyksen mukaan hyödyntämistoimintaa. Hyödynnettävien maa-ainesten määrä on mallinnettu graafisesti. Saatua määrää, noin 320 000 tonnia, vastaa tarvetta ja määrässä on huomioitu maaperän kantavuus ja kestävyys. Jos YIT Rakennus Oy:n toiminnasta syntyvää maa-ainesta ei olisi tarjolla, jouduttaisiin tilalle Östergård hankkimaan maa-aines muilta vastaavan kokoisilta ja luotettavilta toimijoilta.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Käsittelyratkaisu

1. Aluehallintovirasto ratkaisee YIT Rakennus Oy:n hakemuksen siltä osin kuin se koskee pilaantumattoman maa-aineksen hyödyntämistä peltoviljelyn kasvuolosuhteiden parantamiseksi Vantaalla Östergårdin tilalla (kiinteistötunnus 92-406-1-45).
2. Aluehallintovirasto jättää kaivettujen maa-ainesten sivutuotteiksi luokittelemista koskevan asian toimivaltaansa kuulumattomana tutkimatta.

Perustelut

1. Ympäristönsuojelulain 34 §:n 1 ja 4 momentin ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 2 momentin kohdan 13 f mukaan valtion ympäristölupaviranomainen on toimivaltainen ratkaisemaan pilaantumattoman

maa-ainesjätteen muun käsittelyn kuin sijoittamisen kaatopaikalle, kun käsiteltävä jätemäärä on vähintään 50 000 tonnia vuodessa, ympäristölupa-asian. Asetuksen kohdan 13 e mukaan valtion ympäristölupaviranomainen on toimivaltainen ratkaisemaan kaatopaikan, mukaan lukien vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle mitoitettun maankaatopaikan, ympäristölupa-asiat.

2. YIT Rakennus Oy ei ole yksilöinyt hakemuksessaan niitä rakennustyömaita, joilta pilaantumattomia maa-aineksia tuotaisiin Vantaalle tilalle Östergård. Yhtiön muualla sijaitsevat rakennustyömaat eivät ole pääsääntöisesti ympäristöluvanvaraisia toimintoja, joten aluehallintovirasto ei ole toimivaltainen päättämään yhtiön työmailla syntyvien pilaantumattomien maa-ainesten sivutuotteeksi luokittelusta. Kunkin rakennustyömaan osalta toimivaltainen viranomainen on yleensä sen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jonka alueella rakennustyömaa sijaitsee. Täten aluehallintovirasto ei voi myöskään siirtää kaivettujen maa-ainesten sivutuotteeksi luokitteluksi koskevaa asiaa toimivaltaisille ympäristönsuojeluviranomaisille, koska ne eivät ole tiedossa. Luvan hakija voi tarvittaessa panna vireille erilliset hakemukset kaivettujen maa-ainesten sivutuotteeksi luokittelusta toimivaltaisissa ympäristönsuojeluviranomaisissa.

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto hylkää hakemuksen.

RATKAISUN PERUSTELUT

Toiminnan ympäristöluvanvaraisuus

Yleistä

Hakija on hakenut lupaa pilaantumattomien maa-ainesten hyödyntämiselle pelton kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Luvan hakijan käsityksenä luvan hakemisen perusteesta oli hakemuksessa esitetty ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin kohta 3) ”toiminta, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapurussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta”. Luvan hakijalle tiedotettiin 27.2.2015 päivätyllä sähköpostiviestillä, että edellä mainitulla perusteella toimivaltainen lupaviranomainen on ympäristönsuojelulain 34 §:n 2 momentin mukaisesti Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja kyseisessä tapauksessa lupa-asia siirretään käsiteltäväksi kyseiselle viranomaiselle. Samalla todettiin, mikäli lupaa haetaan myös pilaantumattoman maa-ainesjätteen käsittelyyn/maankaatopaikkatoimintaan, lupa-asian käsittelyä jatketaan aluehallintovirastossa. Hakija toimitti 3.3.2015 saapuneen päivitetyn hakemuslomakkeen, jossa ilmoitti luvan hakemisen perusteiksi edellä mainitun ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen kohdan sekä pilaantumattoman maa-ainesjätteen muun käsittelyn kuin sijoittamisen kaatopaikalle, kun käsiteltävä määrä on vähintään 50 000 tonnia vuodessa (VNA 713/2014, 1 §:n kohta 13 f).

Säännöspäruusteat

Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraan aiheuttavaan toimintaan, josta säädetään lain liitteen 1 taulukossa (*direktiivilaitos*) ja taulukossa 2, on oltava ympäristölupa. Ympäristölupa on lisäksi oltava muun muassa toimintaan, josta saattaa aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f mukaan luvanvaraista toimintaa on muu kuin taulukon kohdissa 13 a, b ja c tarkoitettu jätelain soveltamisalaan kuuluva jätteen käsittely, joka on ammattimaista ja laitosmaista.

Jätelain 5 §:n mukaan jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

Jätelain 6 §:n mukaan jätteen hyödyntämisellä tarkoitetaan toimintaa, jonka ensisijaisena tuloksena jäte käytetään hyödyksi tuotantolaitoksessa tai muualla taloudessa siten, että sillä korvataan kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettäviä aineita tai esineitä, mukaan lukien jätteen valmistelu tällaista tarkoitusta varten. Jätteen loppukäsittelyllä tarkoitetaan jätteen sijoittamista kaatopaikalle, polttoa ilman energian talteenottoa tai muuta näihin rinnastettavaa toimintaa, joka ei ole jätteen hyödyntämistä, vaikka toiminnan toissijaisena seurauksena on jätteen sisältämän aineen tai energian hyödyntäminen, mukaan lukien jätteen valmistelu loppukäsittelyä varten. Hallituksen esityksessä jätelaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 199/2010) jätelain 6 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan muun ohella, että jätteen hyödyntäminen olisi toimintaa, jonka ensisijaisena tarkoituksena olisi käyttää jäte hyödyksi korvaamalla jätteellä kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettäviä aineita tai esineitä.

Valtioneuvoston asetuksessa jätteistä 2 §:n mukaan asetuksen liitteessä 1 on luettelo toimista, jotka ovat jätelain 6 §:n 1 momentin 15 kohdassa tarkoitettua hyödyntämistä. Myös muu kuin luettelossa mainittu toimi on jätteen hyödyntämistä, jos se täyttää mainituksa jätelain kohdassa säädettyt vaatimukset. Asetuksen liitteessä 2 on luettelo toimista, jotka ovat jätelain 6 §:n 1 momentin 16 kohdassa tarkoitettua loppukäsittelyä. Myös muu kuin luettelossa mainittu toimi on jätteen loppukäsittelyä, jos se täyttää mainituksa jätelain kohdassa säädettyt vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksen jätteistä liitteen 1 mukaan hyödyntämistoimintoja ovat muun ohella epäorgaanisten aineiden kierrätys tai talteenotto. Asetuksen liitteen 2 mukaan loppukäsittelytoimintoja ovat muun ohella sijoittaminen maahan tai maan päälle, kuten kaatopaikalle.

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 15) kohdan mukaan kaatopaikalla tarkoitetaan jätteiden loppukäsittelypaikkaa, johon sijoitetaan jätettä maan päälle tai maahan, ei kuitenkaan vain kaivannaisjätteiden sijoittamiseen tarkoitettua paikkaa.

Ympäristönsuojelulain 32 §:ssä on säädetty poikkeuksista eräiden jätteen käsittelytoimintojen luvanvaraisuuteen. Siinä ei ole mainittu erikseen rakentamistoimien tai muun vastaavan toiminnan yhteydessä pois kaivetun pilaantumattoman maa-aineksen hyödyntämistä ja käyttöä.

Valtioneuvoston asetuksen jätteistä 12 §:n mukaan toiminnanharjoittajan, joka ammattimaisesti tai laitospäisesti lajittelee tai muutoin käsittelee jätettä, on järjestettävä jätteen valmistelu uudelleenkäyttöön, kierrätys tai muu hyödyntäminen jätelain 8 §:n mukaisesti siten, että käsiteltävästä jätteestä mahdollisimman pieni osa päättyy loppukäsitteltäväksi. Sen, joka hyödyntää jätettä sijoittamalla tai levittämällä sitä maahan, on käytettävä jätettä vain maarakenteen tasauksen, kantavuuden ja kestävyyskannalta tarpeellinen määrä tai siten, että sen käyttö muutoin vastaa mahdollisimman tarkasti tarvetta. Ympäristöministeriön muistion 16.4.2012 ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi jätteiksi mukaan 12 §:ssä täsmennettäisiin jätelain 8 §:n 3 momentin ja 14 §:n nojalla jätteen lajittelussa ja muussa käsittelyssä noudatettavia velvollisuuksia niin sanotun näennäishyödyntämisen ehkäisemiseksi. Pykälän ensimmäisen momentin mukainen velvollisuus koskisi jätteen ammattimaista tai laitospäistä hyödyntäjää ja loppukäsittelijää. Toisessa momentissa ehdotettu velvollisuus puolestaan koskisi sitä, joka hyödyntää jätettä levittämällä tai sijoittamalla sitä maahan esimerkiksi maantäytön, muun maarakentamisen tai maanparannuksen yhteydessä.

Ympäristöministeriön muistio

Ympäristöministeriön muistion ”Kaivetut maa-ainekset - jäteluonne ja käsittely” 3.7.2015 mukaan kaivetun maa-aineksen jäteluonnetta arvioitaessa sovelletaan jätelain 5 §:n mukaista jätteen yleistä määritelmää. Jätelain lähtökohtana on, että rakentamistoimien tai muun vastaavan toiminnan aikana pois kaivettu maa-aines ja muu luonnosta peräisin oleva aines, joka ei ole pilaantunut ja joka käytetään varmasti ja jokseenkin välittömästi sellaisenaan taikka seulomalla tai muulla vastaavalla tavalla esikäsittelynä rakentamistarkoituksiin kaivupaikalla tai muualla täyttää harvoin jätteen yleiset tunnusmerkit (kts. HE 199/2010 vp, s. 63 ja 146).

Rakentamisessa pois kaivetun maa-aineksen jäteluonnetta koskeva harkinta on tehtävä monivaiheisella arvioinnilla, jossa kaikkien arviointiperusteiden on täyttyvä. Jos kokonaisarvioinnissa kaikki perusteet täyttyvät, maa-ainesta ei pidetä jätelain 5.1 §:n tarkoittamana jätteenä.

Ympäristöministeriön muistiossa on tarkasteltu muun muassa maa-ainesten käytön pellonparannukseen luvanvaraisuutta jätteen ammattimaisena tai laitospäisena käsittelynä.

Rakentamistoiminnassa syntyviä maa-aineksia on ehdotettu hyödynnettäviksi suurina määrinä pellon korkeussuhteiden muuttamiseen ja peltoviljelyn kasvuolosuhteiden parantamiseen. Maa-aineksia esimerkiksi sijoitetaan ruokamultakerroksen alle esimerkiksi vettyvyyshaitoista kärsiviin peltoalueiden painanteisiin.

Toiminnan luvanvaraisuus on tällaisissakin tapauksissa ratkaistava tapauskohtaisesti ottaen huomioon kaikki asiaan vaikuttavat merkitykselliset seikat. Perusteita sille, että tällaiseen tarkoitukseen käytettävä pilaantumaton maa-aines ei ole jätettä, voivat olla muun ohella seuraavat seikat:

- kaivettu maa-aines aidosti korvaa kyseiseen tarkoitukseen käytettävää muuta ainetta; ts. pellon korotus esitetyssä määrin on oikeasti tarpeen ja maanviljelijä hankkisi maa-aineksen muualta, ellei kyseistä rakennustoiminnan sivuvirtana syntyvää maa-ainesta olisi tarjolla; tässä tarkastelussa voi olla merkitystä esimerkiksi sillä, saako maanviljelijä rakennus-yhtiöltä korvauksen maa-ainesten vastaanotosta; korvauksen saamista voitaneen yleensä pitää vahvana indikaationa siitä, että maa-aineksen tarve on toissijaista maa-aineksen vastaanotosta saatavaan taloudelliseen hyötyyn nähden
- maa-aineksen käytöstä on suunnitelma, jossa muun muassa määritellään maa-aineksen käytön tekniset edellytykset sekä tarvittavien maa-ainesten määrä ja toiminnan kesto ja jonka avulla osoitetaan, että maa-aineksen käytölle on todellinen tarve ja että maa-aines tulee hyödynnetyksi jokseenkin välittömästi
- maa-aines vastaa laadultaan sellaisia maa-aineksia, joita muutoinkin – ilman nyt tarjolla olevaa rakennustoiminnan sivuvirtana syntyvää maa-ainesta – voitaisiin käyttää mainittuun tarkoitukseen kyseisellä peltoalueella
- kaikkien pellolle toimitettavien maa-ainesten pilaantumattomuus varmistetaan riittävällä laadunvarmistusjärjestelmällä
- maa-aineksen käyttö täyttää kaikki asiaankuuluvat kyseistä tuotetta sekä ympäristön- ja terveydensuojelua koskevat vaatimukset sekä
- toiminnasta ei kokonaisuutena arvioiden aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Ympäristöministeriön muistiossa on tarkasteltu muun muassa maa-ainesjätteiden käsittelyä ja maankaatopaikkoja. Maankaatopaikka on maa-ainesjätteelle tarkoitettu loppusijoitusalue, johon jätettä sijoitetaan pysyvästi ilman hyödyntämistarkoitusta. Maankaatopaikan toiminta edellyttää ympäristölupaa. Myös maa-aineksen läjittäminen ilman suunnitelmallista hyödyntämistä rinnastetaan maankaatopaikkaan. Maankaatopaikkaan, johon sijoitetaan vain pilaantumattomaa maa-ainesjätettä, ei sovelleta kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n mukaisesti.

Hakemus

12 ha:n kokoisella peltoalueella hyödynnetään pilaantumattomia, rakentamisessa syntyviä savi-, siltti- ja hiekkamoreenimaa-aineksia peltoviljelyn kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Peltoa korotetaan paikoitellen enintään 3 metriä. Hankkeen kestoksi arvioidaan viisi vuotta, kun maa-aineksia hyödynnetään 64 000 tonnia vuodessa. Hyödyntäminen toteutetaan vaiheistettuna siten, että kahden vuoden täyttötilavuutta vastaava peltoala on kerrallaan avoinna hyödyntämiselle. Loppu peltoalue on viljelykäytössä. Pelto otetaan takaisin viljelykäyttöön hyödyntämistoiminnan päättyttyä.

18.5.2015 saapuneessa ympäristölupahakemuksen täydennyksessä todetaan, että vanhojen karttojen mukaan pelto on perustettu suoniitylle. Suon muodostuminen johtuu lähialueen maaperä- ja pohjavesisuhteista.

Pellon omistajan näkemyksen mukaan pellon tuottoarvo kasvaa toimenpiteen myötä siten, että heikkotuottoinen pelto on hintaluokassa 8 500 €/ha ja toimenpiteiden jälkeen ainakin 12 000 €/ha ellei peräti 14 000 €/ha. On arvioitavissa, että nykyinen hehtaarisatotasoo 3 000–4 000 kg on saatettavissa tasolle 4 500–6 500 kg.

18.5.2015 saapuneen täydennyksen ja 2.11.2015 saapuneen vastineen mukaan kaivettujen maa-ainesten hyödyntäminen tuo toiminnanharjoittajalle (hakijalle) taloudellista hyötyä kaatopaikkavaihtoehtoon verrattuna. Lisäksi todetaan, että jos hyödynnettäväksi sopivaa maa-ainesten määrää ei löydy, voi tästä aiheutua häiriö aikatauluun, mm. viljelysuunnitelmaan (käsittelyssä oleva alue voi olla pois viljelykierrosta enintään 24 kk). Tällöin on mahdollista käyttää maa-ainestankkia. 17.6.2016 saapuneen täydennyksen mukaan jos YIT Rakennus Oy:n toiminnasta syntyvää maa-ainesta ei olisi tarjolla, jouduttaisiin tilalle Östergård hankkimaan maa-aines muilta vastaavan kokoisilta ja luotettavilta toimijoilta.

Hakemuksen täydennyksessä 19.2.2015 on korostettu, että lupaa haetaan vain pilaantumattomien maa-ainesten (YIT Rakennus Oy) hyödyntämiselle pellon kasvuolosuhteiden parantamiseksi ja että pellon status on pysyttävä peltona, koska peltoviljely jatkuu hankkeen päättymisen jälkeen. Hakemuksen täydennyksessä 3.3.2015 lupaa haetaan maa-ainestajteen muulle käsittelylle kuin sijoittamiselle kaatopaikalle ja toimintaan, josta saattaa aiheutua eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Yhteenveto

Lupahakemuksessa ei ole luotettavasti osoitettu, että YIT Rakennus Oy:n rakennustyömailla syntyvillä maa-aineksilla aidosti korvattaisiin neitseellisiä maa-aineksia yhteensä 215 000 m³, 320 000 t ja että neitseelliset maa-ainekset hankittaisiin muualta, ellei YIT Rakennus Oy:n työmaiden sivuvirtana syntyviä pilaantumattomia maa-aineksia tai muita ylijäämämaita olisi tarjolla.

Edellä esitetyn perusteella aluehallintovirasto katsoo, että YIT Rakennus Oy:n esittämässä pellon kasvuolosuhteiden parantamista koskevassa hankkeessa hyödynnettävät pilaantumattomat maa-ainekset ovat jätettä. Toiminnalle on siten tullut hakea ainakin ympäristönsuojelulain 27 §:n ja liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f perusteella ympäristölupa.

Vaikka YIT Rakennus Oy:n rakennustyömailla syntyvien pilaantumattomien maa-ainesten läjittämisen toissijaisena seurauksena on jätteen sisältämän aineen hyödyntäminen peltoviljelyn kasvuolosuhteiden parantamiseen, niin toiminta katsotaan jätteen loppukäsittelyksi. Hakemuksessa ei ole luotettavasti osoitettu, että toiminnassa korvattaisiin YIT Rakennus Oy:n rakennustyömailla syntyvillä pilaantumattomilla maa-aineksilla kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettäviä aineita tai esineitä 215 000 m³, 320 000 t edestä.

Edellä esitetyn perusteella aluehallintovirasto katsoo, että hakemuksen mukaisessa täyttötoiminnassa on kyse enemmän maankaatopaikkatoiminnasta kuin maa-ainesten/jätteen hyödyntämisestä. Toiminnalle olisi siten tullut hakea myös

ympäristönsuojelulain 27 §:n ja liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 e (maankaato-paikka) perusteella ympäristölupa.

Lupahakemuksen hylkääminen

Luvan myöntämisen edellytykset ja sijoituspaikka

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetetut lupamääräykset huomioituna aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasi-tusta naapureille.

Ympäristönsuojelulain mukainen lupaharkinta koskee ympäristön pilaantumisen ehkäisyä. Ympäristön pilaantumisella tarkoitetaan lain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa terveyshaittaa, haittaa luonnolle ja sen toiminnoille, luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista, ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä, ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä, vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle tai muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Päästöllä tarkoitetaan lain 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa ihmisten toiminnasta johtuvaa aineen, energian, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä, johtamista tai jättämistä yhdestä tai useammasta kohdasta suoraan tai epäsuorasti ilmaan, veteen tai maaperään.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon muun muassa toiminnan luonne, kesto, ajan-kohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski. Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei luvanvaraisen toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Hallituksen esityksessä ympäristönsuojelulaiksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamiseksi (HE 214/2013) ympäristönsuojelulain 11 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että toiminnan sijoituspaikan valinnassa on arvioitava riittävällä tavalla ympäristön olot, kuten esimerkiksi haitoille altistuvien henkilöiden määrä, alueen nykyinen kuormitustaso ja alueen luonnon sietokyky. Pykälän 2 momentin 3 kohdassa korostetaan sijoituspaikan soveltuvuutta ihmisen elinympäristöön kohdistuvien vaikutusten näkökulmasta. Huomioitavia seikkoja olisivat sijoituspaikan soveltuvuus elinympäristön terveellisyyden ja viihtyisyyden kannalta. Pykälän 2 momentin 4 kohdan mukaan tulisi ottaa huomioon myös sijoituspaikan ja sitä ympäröivän vaikutusalueen toteutunut käyttötarkoitus ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Lupahakemuksen hylkääminen

Ympäristölupahakemuksen mukaan toiminnan päästöt, melu ja pöly, aiheuttavat viihtyvyshaittoja. Hakemuksen mukaan asumisen ja viihtyvyyden kannalta hankkeen vaikutus on sen aiheuttama tien likaantuminen ja työkoneiden jatkuva työskentely pellolla. Hanke lisää liikennemelua ja raskaan liikenteen lisäys voi heikentää liikenneturvallisuutta.

Aluehallintovirasto toteaa em. lisäksi, että laajuudeltaan maankaatopaikkatoiminnan luonteinen maa-ainekuormien tuonti peltoalueelle, kuormien purut ja ajoneuvojen muu liikennöinti peltoalueella aiheuttavat haittaa peltoalueen välittömässä läheisyydessä oleville asuinkiinteistöille.

Kun otetaan huomioon toiminnan luonne, laajuus, 12 ha, ja kesto, 5 vuotta, toiminnan sijoittuminen asutuksen välittömään läheisyyteen, lähimmillään noin 20 metrin etäisyydelle, sekä toiminnasta aiheutuvat ympäristövaikutukset, aluehallintoviraston näkemyksen mukaan hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuu ympäristön merkittävää pilaantumista ja kohtuutonta rasitusta lähiasutukselle. Esiin tuotuja haittoja ei voi lupamääräyksin riittävästi estää. Näin ollen ympäristönsuojelulain 49 §:ssä säädetyt luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty.

Alueella on voimassa Vantaan kaupungin oikeusvaikutteinen yleiskaava. Kaavassa hankealue on varattu maatalousalueeksi (MT). Peltoalueen kohdalla on myös raideliikenteen aluevarausmerkintä (LR). Yleiskaavan selostuksessa Klaukkalan rata mainitaan pitkän aikavälin tilavarauksena. Radan toteuttamisen ajankohdasta ei ole esitetty arviota tai suunnitelmaa. Vantaan kaupungin kaavoitusviranomaisen on todennut lausunnossaan (22.9.2015), että hankkeen toteuttaminen haittaisi Helsingin seudun uuden kasvusuunnan toteuttamismahdollisuuksia merkittävästi.

Edellä esitettyjen seikkojen perusteella toiminnan sijoittumisessa ei ole otettu riittävässä määrin huomioon lain 11 §:ssä ja 12 §:ssä asetettuja edellytyksiä. Sijoituspaikan valinta asutuksen läheisyydessä ei ole maankaatopaikalle/maankaatopaikkaluonteiselle jätteen hyödyntämistoiminnalle sopiva.

Aluehallintovirasto toteaa, että siltä osin kuin hankkeessa on kyse pilaantumattomien maa-ainesten hyödyntämisestä peltoviljelyn kasvuolosuhteiden parantamiseksi, niin se ei ole itsessään ympäristöluvanvaraista toimintaa. Peltoviljelyä ei ole mainittu ympäristönsuojelulain liitteessä 1 luvanvaraisena toimintana. Hyödyntämisen tulee olla suunnitelmallista toimintaa, jossa kaivetuilla maa-aineksilla – joko niiden syntypaikalla tai muualla – korvataan muita materiaaleja, joita olisi muutoin käytettävä kyseiseen tarkoitukseen. Tarvittavien maa-ainesten määrä on mitoitettava todellista tarvetta vastaavaksi. Sellaisten toimintojen,

jotka eivät ole ympäristöluvanvaraisia toimintoja, yleinen valvonta kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ympäristönsuojelulain ja jätelain nojalla tehtävään valvontaan.

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA MUISTUKSISSA ESITETTYIHIN YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnoissa esitetyt asiat on otettu huomioon päätöksen perusteluissa ilmeväällä tavalla.

Koska hakemus on hylätty, vastauksen antaminen muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin ei ole tarpeen.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, mikäli päätökseen ei haeta muutosta.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Ottaen huomioon asian ratkaisun hakijalle ei voida myöntää lupaa aloittaa toiminta lupapäätöstä noudattaen muutoksenhausta huolimatta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5, 11, 12, 27, 32, 34, 48, 49, 190, 199, 205 § ja liite 1

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 1 §

Jätelaki (646/2011) 5, 6 ja 8 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 2, 12 §, liite 1 ja liite 2

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013) 2 ja 3 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämän ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on 9 040 euroa.

Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan luvan, ilmoituksen tai muun lupa-asian käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) perusteella aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2016 annetun valtioneuvoston asetuksen (1524/2015) mukaisesti. Asetuksen 8 §:n 2 momentin mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on tullut vireille ennen asetuksen voimaantuloa, peritään maksu asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden

säännösten mukaan. Tämän asian vireille tullessa voimassa olleen aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2014 ja 2015 annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) liitteen kohdan 3.1 maksutaulukon mukaan laitoksen, jossa hyödynnetään tai loppukäsitellään jätettä vähintään 10 000 tonnia vuodessa, lupahakemuksen käsittelystä perittävä maksu on 9 040 euroa.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös YIT Rakennus Oy
Panuntie 11
00620 Helsinki

Jäljennös päätöksestä

Vantaan kaupunki
Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Vantaan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Vantaan kaupungin kaavoitusviranomainen
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat
-vastuualue (sähköisesti)
Ympäristöministeriö (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoitus päätöksestä lähetetään asianosaisille listan dpoESAVI-1496-2015 mukaisesti.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdissä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueen ilmoitustaululla. Päätös kuulutetaan Vantaan kaupungin virallisella ilmoitustaululla. Päätös julkaistaan aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

MUUTOKSENHAKU Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liitteet Valitusosoitus

Arja Johansson

Annastiina Juvankoski

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Arja Johansson ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Annastiina Juvankoski.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 8.8.2016 .
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
Valituksen toimittaminen	

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.
----------------------------	--